

A KANIZSAI DOROTTYA MÚZEUM 2023. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

MUNKAJELENTÉS

Készült Mohács Város Önkormányzatának
Képviselőtestülete számára

Készítette: Dr. Hasanovic-Kolutáczi Andrea
múzeumigazgató

Mohács, 2024. április 4.

Mohács város egyedülálló muzeális intézménye az 1923-ban alapított Kanizsai Dorottya Múzeum (a továbbiakban KDM). A KDM alapfeladata Mohács és környékének történeti és néprajzi kutatása, valamint Magyarország egyetlen délszláv bázisintézményeként a hazai horvátok, szerbek, szlovének tárgyi és szellemi emlékeinek gyűjtése, megőrzése, feldolgozása. Feladata továbbá gyűjteményi anyagának sokoldalú közzététele, az ahhoz való széleskörű hozzáférés biztosítása.

A Kanizsai Dorottya Múzeum szakmai besorolása: területi múzeum, nemzetiségi bázisintézmény. Gyűjtőterülete: Mohács város és a mohácsi járás közigazgatási területe, valamint az ország déli szlávok által lakott területei. Az intézmény dinamikusan bővülő, néprajzi és helytörténeti tematikájú egységekből álló gyűjteménye mintegy 20 000 tétel műtárgyat és írott dokumentumot, 23 000 darab fotográfiát, üveg-, és cellulózalapú fényképnegatívot, valamint 20 000 percnyi archív hanganyagot tartalmaz. Gyűjteményegységei közül a magyarországi déli szlávok országosan is egyedülálló textil-, valamint festett és ácsolt bútorgyűjteménye, a mohácsi fekete- és mázas kerámiagyűjtemény, és az egyedi busómaszkgyűjtemény emelkedik ki. Emellett az intézmény számos népi kismesterség teljes szerszámkészletét, így többek között halászati eszközöket, egy gyertyaöntő és mézesbábos-, egy kötélverő-, egy kovács-, egy asztalos és egy késes-köszörűs műhely komplett felszerelését is magáénak tudhatja. A múzeum nemzetiségi néprajzi gyűjteménye az egyik leggazdagabb kultúrtörténeti anyag hazánkban, amely vidéken megtekinthető.

Mohács és környékének, valamint a magyarországi déli szlávok kulturális örökségének megóvása és gyarapítása mellett a múzeum a tárgyi emlékek, az életmód és a szokások bemutatásával segíti az elmúlt korok és a néphagyományok jobb megértését, hozzájárulva ezzel Mohács város és a magyarországi horvátok, szerbek, szlovének kultúrájának átörökítéséhez, népszerűsítéséhez, identitásuk megőrzéséhez. A hagyományőrzés, ismeretátadás, oktatás mellett a múzeum kulturált időtöltést (rekreáció) biztosít az intézménybe látogatók számára, emellett társadalmi térként és kultúraközvetítő helyként funkcionálva lehetőséget teremt a helyi közösségek, és nemzetiségek számára identitásuk megőrzésére, kinyilvánítására. A kultúra aktív megélése érdekében gyűjteményalapú kiállításaink mellett rendszeresen adunk otthont képző- és népművészeti, zenei, oktatási és társadalmi programoknak, eseményeknek.

A KDM kulturális emlékezetőrző, helyi identitásképző, lokálpatriotizmust erősítő szerepe megkérdőjelezhetetlen. Az intézmény Mohács és környékének, illetve a magyarországi déli szlávok kulturális értékeit képviselve konstruktívan járul hozzá a város kulturális életéhez, jó hírnevéhez, arculatához.

A múzeumok nemzeti identitás erősítésével és a nemzeti emlékezet őrzésével összefüggő feladatát az intézmény profilja nagyban befolyásolja. Nemzetiségi bázisintézményként alapfeladataink körében szerepel a nemzetiségi feladatellátás, közművelődési programjainkban és állandó kiállításunkban a nemzetiségi kultúrát hangsúlyosan mutatjuk be. Gyűjteményünkben a déli szlávokra vonatkozó kulturális javak a hetven százalékot is eléri, így a KDM a magyarországi horvátok, szerbek, szlovének néprajzi, történeti anyagának elsőszámú közgyűjteménye. A déli szláv etnikumokhoz köthető műtárgyak száma magyarországi számarányukat is tükrözi, ennek megfelelően a legtöbb tárgy (75-80%) a horvát etnikai csoportokhoz köthető.

A KDM a mai kor elvárásainak megfelelően nyitott, látogatóbarát, szolgáltató jellegű intézményként kíván működni, teljesítve és szakmailag színvonalasan ellátva a hatályos jogszabályok rendelkezéseiben a múzeumok számára előírt alapfeladatokat. Mindezek eléréséhez az alábbi működési területeket szükséges fejlesztenünk:

a) A KDM társadalmi beágyazottságának erősítése, a kultúrához való hozzáférés biztosítása

Fenti stratégiai célunk megvalósulása érdekében időszaki kiállítótermünkben a különböző időszaki tárlatok bemutatása mellett gyermek kézműves foglalkozásokat, maszkfaragó bemutatót, koncerteket, könyvbemutatót szerveztünk 2023-ban. Ezen eseményeken a kisgyermektől az aggastyánokig minden korcsoport képviseltette magát legnagyobb örömünkre nem csak Mohács és térségéből, de az ország számos más pontjáról is érkeznek látogatók programjainkra. Ezen tevékenységünket a jövőben tovább kívánjuk erősíteni megcélózva olyan közösségeket, csoportokat, melyeket más módon nehezen, vagy nem tudunk megszólítani.

b) A szolgáltató múzeumválas felgyorsítása, az intézmény látogatószámának növelése

c) A múzeum turisztikai versenyképességének növelése

Fenti két stratégiai célunk érdekében újítottuk meg 2023 során állandó kiállításunkat a Nemzeti Kulturális Alap Magyar Génius Programjának keretében, amely immár család-, és látogatóbaráttá vált. Képes és videós bemutatkozásainkat is modernizáltuk, melyeket eljuttatunk a legjelentősebb és leglátogatottabb turisztikai célpontokat bemutató weboldalak, hírportálok szerkesztői számára, ekképp hírt adva intézményünkről.

d) A múzeumpedagógia portfólió strukturálása

Az NKA Magyar Génius Program keretében megújult kiállításunk tervezésekor külön hangsúlyt fektettünk arra, hogy múzeumpedagógiai tevékenységünket korszerű eszközökkel, interaktív elemekkel támogassuk. Ennek keretében jött létre a kiállítóteremben az a múzeumpedagógiai sarok, amely révén minden szempontból meg tudjuk valósítani az élményszerű játszva tanulást. A múzeumpedagógiai sarok interaktív elemei korszerű pedagógiai módszerek használatát biztosítják, a programokon résztvevő gyermekek korcsoportonkénti igényeinek megfelelően adható át a múzeum gyűjteményében őrzött tudás. Múzeumpedagógiai kínálatunk honlapunkon immár letölthető formában is az érdeklődők rendelkezésére áll.

e) A múzeum kommunikációs és marketing tevékenységének erősítése

Az NKA Magyar Génius Program által biztosított fejlesztéssel nem csak kiállítótermünk, de honlapunk és a Múzeum teljes arculata is megújult. Létrejött egy látogatóbarát, informatív, magyar, angol és horvát nyelven is elérhető weboldal, ahol az aktuális információkon túl múzeumunk tevékenységének, szolgáltatásainak valamennyi szegmense megtalálható. Az arculati megújulás keretében átalakult a Múzeum megjelenésének minden eleme, egységes formát kapott a logó, a szlogen, az arculati elemek így a továbbiakban lehetőségünk nyílik korszerű, friss, a 21. századi követelményeknek megfelelő kreatívokkal, plakátokkal, felhívásokkal népszerűsíteni kiállításainkat és múzeumi programjainkat. Külön figyelmet szentelünk a Múzeum közösségi média felületeken való, stratégián alapuló, tudatos és hosszútávon is fejlődőképes kommunikációjára. Tesszük ezt elsősorban azért, hogy a lehető legszélesebb körben ismertté váljunk és át tudjuk adni üzenetünket a társadalom minél szélesebb rétege számára.

Hosszútávú tervünk a déli szomszédjaink (Szlovénia, Horvátország, Szerbia) felé való nyitás szakmai és turisztikai értelemben is.

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP MAGYAR GÉNIUSZ PROGRAM – AZ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS KORSZERŰSÍTÉSE

A Kanizsai Dorottya Múzeum 2023. évi szakmai működését alapvetően az állandó kiállítás megújításához, és az intézmény 100 éves jubileumi időszak kiállításához kapcsolódó feladatok határozták meg.

2021. december 6-án pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alap Magyar Géniusz Program pályázati felhívására állandó kiállításunk korszerűsítésére, bővítésére, látogató- és családbaráttá tételére, melyet az NKA 70 000 000 Ft-al támogatott. A pályázat megvalósításának ideje 2022. március 1-től 2024. március 31-éig tartott.

A meglévő állandó kiállítás statikus, „tárgy-kép-felirat” megoldásait interaktív elemekkel (Mohácsi krónika, Busópróba, Busószervíz, Zenei adatbázis, Fiókszene, Diavetítés, Anka mesél, Sokac gadrób, Fotólabor, Aktív képregény, Formapárosító, Szelfi Ankával) tettük mozgalmassá, élményszerűbbé, az épület látogatók által bejárható részét pedig úgy alakítottuk át (egy vitrinszakasz elbontásával), hogy az egyfajta beltéri tanösvényként is látogatható legyen. Ezáltal alkalmassá vált a tér iskolai tematikus tanórák, nyári tábori foglalkozások, vetélkedők megtartására is. Ezen felül a tárlatvezetést kamerás „okos” eszközzel, tabletre vagy telefonra telepített applikációval (Fülemüle guide) tettük személyessé, élményszerűvé.

A megújuló kiállítás „háziasszonyának” Kersics Ankát („A sokac fülemüle”), a mohácsi születésű opera-, népdal- és nótáénekest választottuk, aki méltán nevezhető a 20. sz. egyik legsokoldalúbb hazai előadóművészenek. Az ő alakját segítségül hívva jelenítjük meg a pályázati célokat, mint a patrióta szellemiség terjesztése, a vidéki identitás definiálása, a fiatalok, fiatal felnőttek érdeklődésének a felkeltése, a múzeumok népszerűsítése. Anka rajzfilmszerű, animált figurája a tárlat grafikájában, interaktív tartalmaiban, filmjeiben és természetesen a róla szóló különálló kiállítási részben is megjelenik.

„Népek találkozása a mohácsi Dunánál” című állandó kiállítása az intézmény néprajzi és helytörténeti gyűjteményének segítségével mutatja be a magyarországi horvát, szerb és szlovén népcsoportok kultúráját, valamint Mohács történetét a hódoltság korától a 20. század közepéig. A pályázat megvalósítása gyűjteményi anyagunk fizikai átvizsgálásával járt (a kiállításban és a tárlatvezető applikációban megjelenő műtárgyak, dokumentumok, fényképek leválogatása, a tárgyak tisztítása, konzerválása). 400 m², 24 vitrin és 10 falfelület áll rendelkezésünkre ahhoz, hogy a tárlat négy nagy, átfogó tematikáját bemutassuk: a mohácsi csata és a törökkel való együttélés; a sokszínű Mohács; a busójárás néphagyománya; a magyarországi déli szláv népcsoportok életmódja, szokásai, kultúrája. Teljesen új installációs elemként került be a kiállításba egy 20. sz. eleji bosnyák-horvát szoba és egy Dráva menti sokác konyha rekonstrukciója.

A Múzeumok éjszakája rendezvényünk megtartása után, 2023. július elején kezdődött meg az előző kiállítás elbontása, a vitrinszakasz kibontása, a vitrinhátterek javítása, festése, az új kiállítás felépítése, a terek berendezése, az interaktív eszközök beszerelése, mely munkálatok megvalósulása több hónapot vett igénybe. A kiállítást 2024. február 8-án, Mohács város legnagyobb ünnepén, a busójárás kezdőnapján nyitottuk meg, így módon elkerülve az év végi turisztikai holtszezon.

A megvalósult korszerűsítés hosszútávú célokat szolgál, és a múzeum működése és arculata ezáltal egy modern, a 21. századi igényeknek megfelelő színvonalat képvisel. A látogatók pedig

autentikus, egyedi élménnyel térhetnek haza, amelynek előállításában ők maguk is aktívan részt vettek.

A múzeum fennállásának 100. évfordulóját – az állandó kiállítás korszerűsítése mellett – a 2023-as Múzeumok éjszakája rendezvényen ünnepeltük meg egy műsoros est keretében, melynek során megnyitottuk a „100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban” című időszak kiállításunkat. A kiállításon az intézmény fennállásának legérdekesebb, legritkábban látható kincsei váltak megtekinthetővé, egy reprezentatív válogatás keretében. A múzeum szűrő-vágó fegyverei, II. Lajos egyedülálló, a 18. század végéről származó portréja vagy Mohács szabadalmas levele mellett látható volt néhány igazán különleges, ikonikus sokac, sváb, szerb viselet, illetve egy rác-horvát berendezett, nyitott szekrény (fenalol) is. A kiállítás természetesen bemutatta azt a soknemzetiségű kultúrát, amely Mohács és környékének sajátossága, illetve a városra jellemző fontos ipar- és kultúrtörténeti emlékeket. Megtekinthető volt egy 1791-es fekete kerámia nagykanta (a múzeum legkorábbi datálású kerámiatárgya), vagy egy a 20. század történelmét sajátos szempontból elmesélő, Argentínából a múzeum gyűjteményébe érkező kovácsoltvas madár is. Az időszak kiállítás anyagából számos darab megújult állandó tárlatunkon látható a továbbiakban is.

SZERVEZETI KÉRDÉSEK

2023-ban szervezeti átalakítás nem történt a múzeumban. A KDM 2023. évi személyi állománya 8 fő, további 1 fő közfoglalkoztatásban végezte adatrögzítő feladatait. A megelőző műtárgyvédelmi feladatok szakszerű ellátása és a múzeumi raktárak szakmai felügyelete érdekében 2021. szeptember 1-jétől egy külsős restaurátort (a Janus Pannonius Múzeum munkatársát) is foglalkoztatunk, megbízási szerződéssel. Az intézmény hatékony operatív működésének biztosítása okán 2022. január 1-jével – Fenntartónk hozzájárulásával – néprajzos muzeológus kollégánk a múzeum igazgatóhelyettesi feladatait is ellátja.

A KDM személyi állományának munkakör és végzettség szerinti megoszlása 2023-ban				
	SZÁM	STÁTUSZ	MUNKAKÖR	ISKOLAI VÉGZETTSÉG
1.	1 fő	teljes munkaidős	etnográfus, történész-muzeológus	egyetem, PhD
2.	1 fő	teljes munkaidős	néprajzos-muzeológus	egyetem
3.	1 fő	teljes munkaidős	múzeumpedagógus	egyetem
4.	1 fő	teljes munkaidős	könyvtáros	főiskola
5.	1 fő	teljes munkaidős	gyűjteménykezelő	középiskola
6.	1 fő	teljes munkaidős	gyűjteménykezelő és raktáros	középiskola
7.	1 fő	teljes munkaidős	közönségkapcsolati munkatárs	szakmunkásképző
8.	1 fő	teljes munkaidős	üzemviteli munkatárs	általános iskola
	SZÁM	KÖZFOGLALKOZTATOTT	MUNKAKÖR	ISKOLAI VÉGZETTSÉG
1.	1 fő	részmunkaidős	kulturális segítő	középiskola

Létszámkeret	2021.	2022.	2023.
Engedélyezett összlétszám (fő, töredék is lehet)	7,5	8	8
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	1	2	2
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	3	3	3
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	4,5	3	3
Autópálya, régészeti szakhatósági keret (az összesből)	0	0	0

Gyűjteménykezelő munkatársunk (Pamuki-Balogh Viktória) 2023. január 1-jétől tartós távolléten van, helyettesítését a múzeumban addig közfoglalkoztatásban dolgozó kollégával oldottuk meg.

A KDM nehézségei között tartható számon a munkatársak általános túlterheltsége, hogy egy időben, egyszerre túl sok feladat, téma és akadály között szükséges helyt állniuk, amely olykor elakadáshoz vezet az intézmény működésében. A fentiek orvoslása érdekében szükséges lenne személyi állományunkat legalább 1 fővel bővíteni.

SZAKMAI MŰKÖDÉS

1. Intézményi terek / épületek megvalósult infrastrukturális fejlesztései

A Kanizsai Dorottya Múzeum Kisfaludy u. 9. szám alatt épületén folyamatosan végzünk állagvédelmi, felújítási munkákat.

A gáz-, és a villamosenergia árának 2022-es emelkedése okozta válsághelyzetben intézményünk lehetőségeihez mérten mindent megtett azért, hogy – a múzeumok működését meghatározó jogszabályok betartása mellett – a nagyarányú áremelkedést a lehető legnagyobb mérvű, ésszerű fogyasztáscsökkentéssel ellensúlyozza. Az energiafogyasztás és a többletkiadások mérséklésére Intézkedési tervet dolgoztunk ki. 2022. december 22-étől 2023. január 9-ig (az igazgatási szünet idején) a múzeum zárva tartott, 2023. január 10-étől előzetes bejelentkezés alapján volt látogatható. A földszinten található fogadótérben és az állandó kiállítótérben a műtárgy-, és állományvédelmi előírások szerinti minimális 18 °C temperáló fűtést alkalmaztunk. A személyzet által nem használt helyiségekben a fűtést leállítottuk. A további megtakarítás érdekében a második emeleten a kollégák a tárgyalóba és a könyvtárhelyiségbe költöztek össze. A múzeum dolgozóinak fele 2023. január 1-jétől távmunkában, másik fele ügyeleti rendszerben látta el feladatait. Az intézmény normál nyitvatartása és működése 2023. február 6-ával állt helyre. Az említett intézkedésekkel igen jelentős megtakarítást tudtunk elérni gázfogyasztásunkban.

A 2023-as év elején szükségessé vált a 2. emeleten található 1-es és 2-es iroda padlóburkolatának cseréje. E munkálatok anyagi háttérét Mohács Város Önkormányzata biztosította intézményfelújítási keretéből.

A múzeum 2012-ben beszerelt gázkazánja 2023. február elején meghibásodott, javítása nem volt megoldható. Mohács Város Önkormányzata jóvoltából és finanszírozásával az épületbe egy új gázkazán került elhelyezésre, melynek beszerzését és beszerelését a Mohács-Hő Kft. kollégái végezték el.

2023 márciusában megvalósult a múzeum balesetveszélyes szabadtéri színpadának térkövezése, amely immár esztétikusabban és biztonságosabban szolgálja szabadtéri rendezvényeinket. A munkát ugyancsak Mohács Város Önkormányzata biztosította intézményfelújítási keretéből.

A múzeum Kisfaludy u. 9. sz. alatt található épületének beépített automata tűzjelző berendezése nagymértékben elavult, az ebből fakadó működési anomáliák kiküszöbölése érdekében a berendezést korszerűsíteni volt szükséges 2023 április-májusában. Az átépítési munkálatokat és az üzembe helyezési eljárás lebonyolítását Mendrei János egyéni vállalkozó végezte el, melynek költségeit Mohács Város Önkormányzata finanszírozta.

2023. július 1-jén állandó kiállításunkat és látványtárunkat az átalakítás miatt lezártuk, és megkezdtük az addigi tárlat elbontását. A munkálatok ideje alatt időszakos kiállításokkal és egyéb múzeumi programokkal vártuk látogatóinkat.

2023 júliusában megtörtént a múzeum földszinti részének (fogadótér, időszakos és állandó kiállítótér, Látványtár, mellékhelyiségek) tisztasági festése. A festés végeredménye a múzeum előterében az új arculatnak megfelelő terrakotta vörös szín, míg a belső térben egy világosszürke szín lett, amely megfelelő háttérrel ad a sokszínű műtárgyakat bemutató megújult vitrineknek. E munkálatok anyagi háttérét szintén Mohács Város Önkormányzata biztosította intézményfelújítási keretéből.

A felhasznált energia költségének csökkentés célzó év eleji azonnali intézkedések mellett távlati energiahatékony megoldások is szükségessé váltak a múzeumot illetően. Mohács Város Önkormányzatnak jóvoltából 2023 végén napelemrendszer került kiépítésre, a 2. emeleten található helyiségek 1-1 hűtésre és fűtésre is alkalmas klímaberendezést kapnak.

2. Gyűjteménygondozás és feldolgozás

	2022. 11. 07.	2023
Régészeti feltárások száma és alapterülete (db és nm)	-	-
Gyűjteménygyarapítási alkalmak száma és időtartama (db és nap)	32	10
Gyarapodási naplóba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	183	95
Szaktekintőbe vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	152	58
Szekerlyekasztali nyilvántartásba vett tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	-	-
Elkészült, képi ábrázolással is ellátott leírókártyák száma (db)	152	58
Revíziózott tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	416	200
Tisztított, konzervált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	227	310
Restaurált tárgyak száma (tétel, db, példány, stb.)	-	9

A Kanizsai Dorottya Múzeum 2023. évi szakmai működését alapvetően az állandó kiállítás megújításához, és az intézmény 100 éves jubileumi időszakos kiállításához kapcsolódó feladatok meghatározták meg, azonban 2023-ban is folytattuk néprajzi és helytörténeti gyűjteményünk anyagának bővítését, nyilvántartásba vételét, revízióztatását. A nyár folyamán összesen 4 diák segítette munkánkat a diákmunka keretén belül (4x1 hónap). Feladataik közé tartozott a dokumentumok és fényképek szkennelése, sajtómegjelenések gyűjtése, pakolás, a múzeumi terek takarítása, a rendezvények lebonyolításának segítése.

a) Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése, annak módja:

Vásárlás útján szerzeményezni – más muzeális intézményekhez hasonlóan – kevésbé van lehetőségünk. Gyűjteményünk elsősorban ajándékozások, felajánlások által bővül, amelyek szerencsére rendszeresnek mondhatók.

Így került be a múzeum gyűjteményébe 2023-ban ajándékozás útján:

- 1 db gyermekeket ábrázoló kép keretben (mohácsi)
- 1 db kürt
- 2 db díszpárna, 3 db szentkép, 7 db keretezett családi fotó, 1 db párnadísz
- 1 db I. világháborús katonai fotó, I. világháborús katonanapló és ennek másolata, Erdélyi gazda (Újság)
- 1 db varrógép állvány, 1 db Mohács zászló, 1 db munkaverseny zászló, 2 db szövőszék, 5 db fénykép, 1 db levente vándorzászló
- 2 db egyházi (zarándok) zászló rúdra szerelve, 1 db papi palást fekete bársonyból, 1 db papi palást mohazöld brokátselyemből és 1 db hozzá tartozó stóla, 1 db papi palást arany brokátból és 1 db hozzá tartozó stóla,
- 1 db kordbársony virágmintás szoknya, 1 db kétfestő szoknya, 1 db rakott zöld bársony szoknya, 4 db alsószoknya, 1 db selyem fejkendő, 1 db bársony szoknya, 1 db selyem kötény, háztartási textíliák, 2 db csipke ágytakaró, 1 db fekete selyemkötény, 1 db női mellény, 2 db női rékli, 2 db női bársonykendő, házi szövésű végvászón, 7 db női kendő
- 1 db Jézus szíve kép, 1 db Szűz Mária kép, 1 db Gyűdi Szűz Mária + Jézus szobor (kicsi), 1 db Szűz Mária szobor (nagy), 1 db Szent József szobor kis Jézussal, 1 db Szent Antal szobor, 7 db „Crna Pisanica”, 8 db Pisanica u lukovinu

Vétel útján (összesen 150 000 Ft értékben):

- A Mohácsi Hírlap c. közéleti újság 1992 és 2004 között megjelent példányainak teljes, bekötött állománya (13 db)
- Kersics Ankát ábrázoló portré fotó (1 db)

Az új szerzemények közül 5 db megújult állandó kiállításunkba is bekerült.

b) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok megvalósulása, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra:

Az intézmény gyűjtőterületéről szerzeményezett műtárgyak először a gyarapodási naplóba kerülnek nyilvántartásba. 2023-ban 95 db tétellel gyarapodott a múzeum, melyből 58 tétel került beletárolásra a folyó évben.

Folytattuk a KDM néprajzi és helytörténeti gyűjteményében 2020-ban megkezdett revíziót (összesen 200 db).

Fotótárunk a helytörténeti események, a múzeumi rendezvények (kiállítások, előadások, stb.), a múzeumpedagógiai foglalkozások dokumentálása, fényképezése által gyarapodik folyamatosan. 2023-ban 20 db forrásértékű archív fotográfiával gyarapodtunk.

c) Gyűjteményi rend és a raktári helyzet értékelése

A KDM Kisfaludy utcai belső és Kossuth L. utcai külső raktárban a műtárgyvédelem szempontjait szem előtt tartva – humán erőforrás kapacitásainkhoz mérten – folyamatos a tárgyak átrendezése, a raktári rend kialakítása, a páramérő készülékek monitorozása, a műtárgyak környezetének tisztán tartása, valamint a rovarok és a rágcsálók elleni védelem.

A múzeum Kossuth L. utcai külső raktárépületén 2019-ben egy a Mohács Város Önkormányzata által benyújtott TOP pályázatnak köszönhetően elkészült az épület tetőszerkezetének cseréje, és újracserepezése, ami egy több évtizedig fennálló, a műtárgyak épségét veszélyeztető problémát (beázás) szüntetett meg. További pozitívum, hogy az épület a Nemzeti Vagyonkezelőtől az Önkormányzat tulajdonába került, ami garanciát jelent a gyűjtemény biztos raktározására. A meglévő épület a műtárgyak elhelyezésére megfelelő – ilyen természetes klímát berendezésekkel is csak nehezen lehetne kialakítani –, azonban az optimális műtárgykörnyezet biztosítása érdekében felújításra szorul. Mindenekelőtt a földszinti rész vizesedését kell megoldani utólagos szigeteléssel, és egy páraelszívó berendezés beszerelésével. Szükséges lenne továbbá a fenti két emelet közös légterét megszüntetni, és egy zsiliprendszert kialakítani, amely egy esetleges tűz esetén nagyobb védelmet nyújtana az ott elhelyezett műtárgyak számára. Emellett célszerű lenne egy teherliftet is beszerelni a nagyobb tárgyak könnyebb mozgathatósága érdekében, és az épület utcáról történő megközelítését is rendezni (pl. a raktár bejárata a szintkülönbség miatt nehezen megközelíthető, a kapualjba teherautóval nem lehet beállni).

Középtávú célunk a KDM Kossuth Lajos utcai külső raktárépületének felújítása, modernizációja, mely fejlesztés megvalósításához keressük a pályázati lehetőségeket, hiszen az ott őrzött, pótolhatatlan jelentőségű gyűjteményi anyag szakszerű műtárgy- és állományvédelmi szempontok szerinti tárolása a múzeum fennmaradásának, fejlődésének záloga. Az épületben továbbá ki lehetne alakítani egy megelőző műtárgyvédelmi célokra használható fagyasztóhelyiséget, amely – a saját felhasználás mellett – térítési díj ellenében hiánypótló szolgáltatásként is működhetne a térségi múzeumok számára.

Kisfaludy utcai belső raktárunkban rendszeres a zárt szekrényekben, dobozokban lévő tárgyak állapotfelmérése, a molyok elleni védekezés. A műtárgyakat amennyiben az szükséges savmentes papírba és -dobozokba újra csomagoljuk.

d) Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2023. évi feladatok végrehajtása

2023-ban megtörtént az új szerzemények állapotfelmérése, tárolási javaslattal. Az Antipest-Környezethigiéniai Kft. rovarmentesítést és gázosítást végzett (összesen 90 db fa, gyapjú, szőrös bőr alapanyagú műtárgy) a Kossuth L. utcai raktárépületünkben.

Az intézmény állományvédelmi feladatainak ellátását a Janus Pannonius Múzeum osztályvezető textilrestaurátora, megyei állományvédelmi felelőse koordinálja. Emellett könyvtáros-gyűjteménykezelő kollégánk (Trábert Andrea) még 2022-ben „Megelőző műtárgyvédelem a múzeumokban” címmel elvégzett egy 74 órás akkreditált továbbképzési programot, amellyel a 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet 102. pontja alapján intézményünk eleget tett az állományvédelmi felelős munkakör betöltéséhez szükséges feltételeknek.

e) Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2023. évi feladatok végrehajtása, adatai

2023-ban a „Népek találkozása a mohácsi Dunánál” c. állandó kiállításra való előkészületek során állagmegóvást, tisztítást végeztünk néprajzi (198 db) és helytörténeti (22 db) gyűjteményünk tárgyainak egy részén (összesen 220 db), a külsős restaurátor útmutatásával. 90 db néprajzi tárgyat konzerváltunk. Az NKA Magyar Génius programjának köszönhetően 9 db tárgyat tudtunk hiánypótló módon restauráltatni, mely tárgyak újonnan kerültek be az állandó kiállításba.

3. Digitalizálás, virtuális hozzáférhetőség, kutathatóság

a) A digitalizálás helyzete

2023-ban tovább folytattuk gyűjteményünk tárgyainak digitalizálását. A korábbi állandó kiállítás bontása során 331 db néprajzi tárgy került befotózásra. Kulturális segítő kollégánk Dr. Sarosáczy György

kézirathagyatékának jelentős részét szkennelte be, valamit Bojtár László írógéppel írt kéziratait gépelte be újra. 2016 óta zajlik a KDM Adat- és Fotótárának, textilállományának feltöltése a MONARI kartonrendszerű adatbázisba. Idén további 35 tétellel gyarapítottuk online adatbázisunkat. MONARI adatbázisunk és a KDM műtárgyainak digitális gyűjteménye a MuseuMap adatbázisban új honlapunkra is felkerült, és így az érdeklődők számára kívülről is elérhető (<https://www.kanizsaidorottyamuseum.hu/kutatoknak/online-gyujtemeny/>).

2023-ban tovább folytattuk az internetes tartalomgyártást Facebook és Instagram oldalunkon (tájékoztatások a projekt előrehaladásáról, jeles napok, videók, érdekességek a KDM gyűjteményéből kiállításmegújítási munkálatok). Az érdekes és rendszeres tartalmak a múzeum Facebook oldalának látogatottságát, ill. követőinek számát tovább növelték (2019.01.20. / 789 követő → 2020.12.31. / 2328 követő → 2021.11.30. / 3003 követő → 2022.11.02. / 3228 követő → 2024.03.31. / 3418 követő).

Az NKA Magyar Génusz Program nyertes pályázatnak köszönhetően lehetőségünk volt a KDM arculatát, hivatalos honlapját, marketingtevékenységét korszerűsíteni, megújítani. Régi weboldalunk frissítése jó ideje váratott magára, az új múzeumi weboldal 2023 áprilisától érhető el az érdeklődők számára. Igyekeztünk olyan weboldalt kialakítani, amely nemcsak a mai kor informatikai és információs igényeinek felel meg, de látványos és hozzájárul ahhoz, hogy az online térben is szívesen keressenek fel bennünket a látogatók. A tervek szerint itt kerül majd elhelyezésre 2024-ben egyedülálló Hangtári gyűjteményünk 20 GB-nyi adatot tartalmazó zenei adatbázisa is, amely jelenleg az állandó kiállításban kihelyezett érintőképernyős alkalmazáson tekinthető meg.

b) Kutatószolgálat

2023-ban összesen 8 külső kutatónak adtunk ki anyagokat, többnyire elektronikus formában (a kérések a főként az adattári és a fotótári gyűjteményeket érintették). Kutatóink az alábbi témákban keresték fel intézményünket: mohácsi magyar viseletek, Ete János kéziratai (melyből a tervek szerint egy forráskiadvány is készül majd), Brand Ede személye, Kő Pál szobrainak rekonstrukciója, magyarbólyi szerb emlékszoba rekonstrukciója céljából. Emellett 3 darab szakdolgozat elkészültét segítettük.

Mutató	2021. 11. 30.	2022. 11. 07.	2023.
Kutatók száma	15	36	8
Kutatói alkalmak száma	15	10	13

c) Múzeumi könyvtár

Múzeumunk könyvtári állománya a külsős kutatások és a muzeológusaink által végzett tudományos munka stabil háttere. Az általunk őrzött egyedi könyvekhez és dokumentumokhoz – kutatási engedély birtokában – mindenki hozzáférhet. A múzeum gyűjtőterületét figyelembe vevő folyamatos és célzott gyarapítás eredményeként számos, a mohácsi helytörténet és néprajz szempontjából jelentős kiadvány, illetve dokumentum birtokosai vagyunk. Célunk minél több, a múzeum profiljának megfelelő szöveges (pl. könyvek, folyóiratok, sorozatok, kéziratok, régi nyomtatványok) vagy kép-, hang- és egyéb dokumentumot (pl. térképek, kották, CD-k, DVD-k, elektronikus kiadványok) összegyűjteni, azokat a múzeumi könyvtári szabályoknak megfelelően feldolgozni, rendszerezni, és megőrizni. A múzeum könyvtárát elsősorban kutatók, közép- és felsőfokú tanulmányokat folytató diákok használják. Az elmúlt években több tanulmány, szak-, és iskolai dolgozat elkészültéhez tudtunk így hozzájárulni, melyek természetesen tovább gyarapították könyvtárunkat.

Könyvtári állományunk jelenlegi kötetszáma 3547 db. 2023-ban 36 db könyvvel gyarapodtunk, csere, vásárlás, és ingyenes rendelés útján. Emellett 2266 db periodikával rendelkezünk, amely 2023-ban 16 db-bal gyarapodott.

4. Tudományos kutatás

A KDM muzeológusai elsősorban gyűjteményi munkát végeznek, kiállításokat rendeznek, programokat szerveznek, és publikálnak. A múzeum etnográfusa, történész-muzeológusa (Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea) 1526 helyét és szerepét vizsgálja a mohácsi identitás kialakulásában. Az intézmény néprajzos muzeológusának (Bosnyák Éva Mirjana) fő profilja a déli szláv viseletek és textíliák kutatása. 2023-ban a KDM 100 éves fennállása alkalmából készült egy az intézmény történetét és működését bemutató tanulmány magyar és horvát nyelven.

A múzeum néprajzi és helytörténeti gyűjteményéhez köthető kutatások során nagy hangsúlyt helyezünk az eredmények megjelenítésére publikációk, és internetes tartalomfejlesztés útján. Lényegesnek tartjuk a digitalizálást, a keletkező adatállományok – pl. interjúk, dokumentumgyűjtemények – archiválását, hogy azok a későbbiek során is felhasználhatók legyenek. Muzeológusaink konferenciárészvételei ugyancsak elősegítik a kutatási eredmények szélesebb körben való megismertetését.

A fenti tevékenységeken kívül az intézmény muzeológusai 2 időszaki kiállítás forgatókönyvét készítették el. Egyéb publikációként az intézmény Facebook oldalán jelentettek meg kisebb írásokat a gyűjteményről és az állandó kiállítás anyagát érintő érdekességekkel kapcsolatban.

Tudományos munka mutatói	2023.
Tudományos munkatársak száma (fő)	2
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	1
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)	-
A tudományos munkatársak által kivett összes kutatónap száma (nap)	10
A múzeum által kiadott önálló tudományos-muzeológiai kiadványok száma (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (db) (magyar idegen nyelven)	-
A munkatársak által írt, saját múzeumi kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	-
A munkatársak által írt egyéb tudományos kiadványban megjelent tudományos tanulmányok, közlemények, cikkek száma (db) (magyar idegen nyelven)	2
A munkatársak által tartott tudományos előadások, összeállított poszterek száma (db) (ittthon külföldön)	0
A múzeum által megjelentetett ismeretterjesztő, pedagógiai kiadványok száma (db) (magyar idegen nyelven)	1
A munkatársak által saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetett ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	0
Kiállítási forgatókönyvek száma (állandó időszak) (db)	2
Megvalósult kiállítások száma (állandó időszak) (db)	3
Hazai tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	-
Nemzetközi tudományos programokban való részvétel (programok száma résztvevő munkatársak száma)	-
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	-
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	-
Egyéni továbbképzések (posztgraduális, nyelv, stb)	2

▪ Megjelent publikációk, előadások és szakértői feladatok:

Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea – Bosnyák Éva Mirjana	100 éves a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum – Tanulmány – A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 56. Pécs, 2023. 173–190.
Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea – Bosnyák Éva Mirjana	100 godišnji Muzej Dorottya Kanizsai u Mohaču – Tanulmány – Etnografija Hrvata u Madjarskoj (megjelenés alatt)

▪ Konferencián való részvétel (kapcsolatépítés, lobbitevékenység):

A Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének szakmai konferenciája és éves közgyűlése – Békéscsaba, Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala díszterme, 2023. november 21-22.

Kismúzeumok szakmai napja: Kerekasztal beszélgetés a múzeumok kommunikációs eszközeiről és a korszerű múzeumpedagógiai módszereiről (a kerekasztal résztvevője Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea, igazgató) – Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, 2023. június 16.

▪ Szakmai továbbképzések 2023-ban:

Képzés neve	Időpontja	Résztvevők
Országos Néprajzos Muzeológus Továbbképzés (Néprajzi Múzeum)	Baja, 2023. október 4.	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea, Bosnyák Éva Mirjana

▪ A munkatársak tevékenysége, tisztségei szakmai, szakmai-társadalmi és szakmai-érdekvédelmi szervezetekben:

Magyar Múzeumok (MVMSZ)	Szövetsége	rendes tag, az intézményt képviseli	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea, múzeumigazgató
Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület		egyesületi tagság	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea, Kis Múzeumok Tagozata
		egyesületi tagság	Bosnyák Éva Mirjana, Múzeumandragógiai Tagozat

5. Kiállítási tevékenység

A busójárás alkalmából 2023. február 17-én nyitottuk meg „Hangszerkészítés – dudakészítés – Gadányi Pál emlékére” című időszaki kiállításunkat. A tárlaton a Dráva menti horvát származású Gadányi Pál dudakészítő, a Népművészet Mestere tudása és emléke előtt tisztelegtünk. A kiállítás anyaga Dr. Végh Andor népzeneész, dudakészítő, egyetemi oktató magángyűjteményéből, és a Kanizsai Dorottya Múzeum Dráva menti horvát néprajzi anyagából állt össze. A kiállítás Szolga József horvát nemzetiségi szószóló támogatásával valósult meg.

Hagyományos együttműködő partnerünkkel, a Junior Art Alapítvánnyal közösen ebben az évben két időszaki kiállítást rendeztünk. 2023. április 20-án nyitottuk meg – az egyénileg első ízben bemutatkozó – Laczkó Martin fotós „A természet vonzásában” című időszaki kiállítását természetfotóiból. 2023. október 19-én nagy érdeklődés kíséretében nyitottuk meg Kálló Katinka / Tinka „Vonalak vonzása” című időszaki kiállítását, amelyen első sorban tollrajzok voltak láthatók.

Az idei Múzeumok Éjszakáján intézményünk 100 éves fennállását ünnepeltük. A 2023. június 24-én rendezett műsoros est során nyitottuk meg a „100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban” című, saját helytörténeti és néprajzi gyűjteményi anyagunkat felvonultató tárlatot, amely Mohács és

környékének néprajzi és helytörténeti érdekességeit, illetve a hazai déli szláv népcsoportok kultúrájának egy szeletét mutatta be.

„Népek találkozása a mohácsi Dunánál” című állandó kiállításunkat 2023. július 1-jével lezártuk, és megkezdjük annak átalakítását. Az addig kiállított műtárgyakat ideiglenes raktárban helyeztük el, ott várták, hogy – számos új anyaggal kiegészülve – újra láthassák őket az érdeklődők.

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2022. 11. 07.	2023.
Népek találkozása a mohácsi Dunánál	3805 fő	2207 fő
Ribli Zoltán és az MTE olimpikonjai	3805 fő	2207 fő

Új és áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2023.	Felelős
„Hangszerkészítés – dudakészítés – Gadányi Pál emlékére” (2023. február 17. – április 6.)	68	Bosnyák Éva Mirjana
Laczkó Martin: „A természet vonzásában” (2023. április 20. – május 20.)	119	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea
„100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban” (2023. június 24. – szeptember 30.)	124	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea Bosnyák Éva Mirjana
Kálló Katinka: „Vonalak vonzása” (2023. október 19. – november 18.)	204	Dr. Hasanovic-Kolutác Andrea

2022. április 23-án nyílt meg Kecskeméten a Cifrapalotában a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége által szervezett Magyar Génusz Vándorkiállítás. A kiállításon 67 hazai és határon túli muzeális intézmény 154 darab történeti, régészeti, néprajzi és művészettörténeti tárgya mutatkozik be. Az igen változatos anyagból összeállított tárlat a magyar vidéki múzeumok által őrzött kincsekre, rendkívül gazdag műtárgyanyagra irányítja a figyelmet. A KDM Mohács és környékének néprajzi és helytörténeti múzeumaként, illetve Magyarország egyetlen délszláv bázisintézményeként egy régi típusú busómaszkot, és egy gyönyörű mohácsi sokác női bőrmellest ajánlott fel a kiállításhoz. A tárlat 2022-ben és 2023-ban Kecskeméten, Gyulán, Debrecenben, Győrben, Egerben, Szombathelyen, Szekszárdon mutatkozott be, és vitte messze intézményünk és városunk jó hírét.

a) Látogatottság:

Mutatók	2022. 11. 07.	2023.
Összes látogatószám	3805	2207
ebből: teljes árat fizető látogató	1053	675
kedvezményes árat fizető	1230	476
ingyenes	1522	1056
Diák látogatók	267	148
Ebből külföldi látogatók (becsült)	282	159

6. Közművelődési tevékenység

A múzeumok nemzeti identitás erősítésével és a nemzeti emlékezet őrzésével összefüggő feladatát az intézmény profilja nagyban befolyásolja. Nemzetiségi bázisintézményként alapfeladataink körében szerepel a nemzetiségi feladatellátás, közművelődési programjainkban és állandó kiállításunkban a nemzetiségi kultúrát hangsúlyosan mutatjuk be.

a) Múzeumpedagógiai foglalkozások

Az NKA Magyar Génius Program által biztosított megújulás lehetőséget adott teljes múzeumi tevékenységünk újragondolására, frissítésére is, többek között a múzeumpedagógiai portfóliónk aktualizálására.

A múzeumpedagógiai foglalkozások során a múzeumi gyűjtemények ismeretanyagát, a múltunkról, hagyományainkról megszerzett tudást közérthető, élvezetes és interaktív formában teszik elérhetővé a látogatók számára. A kortárs kultúra igénye a folyamatos innovációra, újdonságokra a múzeumoktól is megköveteli, hogy mindig friss, aktuális formában mutassák be kincseiket.

Az NKA Magyar Génius Pályázat keretein belül a múzeumpedagógiai kínálat is megújult, és a gyerekektől a nyugdíjas korosztályig különböző témájú, élménygazdag foglalkozásokon vehetnek részt a látogatók. A Kanizsai Dorottya Múzeum gyűjteménye gazdag és szerteágazó, ezért a tárgyakon keresztül a történelmi múlt számos szelete megismerhető. A nemzeti nagy katalizmától (mohácsi csata), a lokális kulturális sokszínűségen át (több nemzetiség együttélése egy kisvárosban, busójárás stb.), az egyéni sorsok kanyarain keresztül (Kersics Anka, a sokac fülemüle vagy Predács Ferenc, a Dél-Dunántúl fényképésze élettörténete) számos foglalkozással várjuk az érdeklődőket. A portfólióban 6-8 foglalkozás érhető el külön az óvodás, alsós, felsős, illetve a középiskolás korosztálynak.

A múzeumpedagógiai foglalkozások során a cél, hogy a csoportok többféle módszert – pl. drámapedagógia, játék, önálló kvízek, szabadulószober – alkalmazva aktívan vegyenek részt a kiállítás megtekintésében. Ezáltal az élményeken keresztül jobban megfogható tudást szerezzenek a mohácsi szokásokról, hagyományokról és történelmi eseményekről. Azonban egy-egy foglalkozás nem csak a letűnt időkről szól: azon túl, hogy a tárgyak mit közvetítenek a korábbi korok életformáiról, normáiról, fontos, hogy ezeknek a tárgyaknak a jelenre vonatkozó értéke is megjelenjen, és olyan kérdések is előkerüljenek, amelyek segítségével a résztvevők saját életük, mindennapjaik szokásaira, kereteire, normáira kérdezzenek rá. Szintetizáló jelleggel pedig aktuális társadalmi kérdések megtárgyalására is lehetőség nyílik. Az „Addig jár a kórsó a kútra, amíg el nem török.” című foglalkozás keretében a vízhez kapcsolódó kiállítási tárgyak számbavétele a jelenlegi vízhasználatunk pazarló voltára irányítja a figyelmet. A múltbeli eszközök és gyakorlatok így ruházódnak fel edukatív jelleggel a jelenre vonatkozóan is.

Egy komplex múzeumpedagógiai foglalkozás után a látogató egy árnyaltabb világképpel térhet haza, hiszen saját koráról, önmagáról és mindennapjairól legalább annyi ismerettel gazdagodik, mint a feldolgozott téma kapcsán. A „Házasodik a tücsök...” című foglalkozás a szerelem és a házasság szokáshagyományait tárgyalja, és tudatosan tereli a látogatók figyelmét arra, hogy ma mit is jelentenek ezek a fogalmak, és hogyan változtak a korábbi évszázadokhoz képest.

A foglalkozások módszerei korosztályfüggők. Az óvodásoknál, kisiskolásoknál jellemzően a történetmesélés, a beöltöztetés, a táncolás, az éneklés, a dramatikus elemek, a kézműveskedés kapnak nagyobb hangsúlyt. A felsős és középiskolás csoportoknál az önálló felfedezésre és feladatmegoldásra lehet jobban támaszkodni, illetve fontos visszacsatolni az iskolai – pl. történelmi és nép- és honismereti – tananyagra. A pedagógusokkal való szorosabb kapcsolattartás révén szeretnénk elérni, hogy a mohácsi fiatalok megismerjék a múzeumot, és a segítségünkkel saját, helyi kultúrájukat.

A múzeumpedagógiai foglalkozásokon, és tárlatvezetésekén túl, 2023-ban is számos érdekes, a helyi kulturális események sorát gazdagító családi programot, tudománynépszerűsítő eseményt szerveztünk. Ilyen volt pl. a farsangi interaktív játszóház, a hagyományos húsvéti készülődés, a Nepomuki Szent János ünnepéhez kapcsolódó játékos délelőtt, de ilyenek voltak a Múzeumok

Éjszakájához és a mohácsi csata évfordulójához kapcsolódó programjaink, pl. Adj király katonát gyermekprogram vagy Hancz Erika, régész tudományos ismeretterjesztő előadása.

2023 őszén „Mohács 500 a helyi oktatásban” programsorozat indult az MTÁI Széchenyi István Általános Iskolája, a Mohácsi Tankerületi Központ szervezésében és Mohács Város Önkormányzatának, a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumnak az együttműködésével. A programsorozat nyitásaként, október 27-én a tankerület illetékességi területén, a Mohácsi, Bólyi és Siklói Járások állami, egyházi, nemzetiségi általános és középiskolák történelem tanárai részére szakmai napot szerveztek. A program keretében Galán-Fazekas Ibolya, a KDM múzeumpedagógusa vezetésével városi sétán vettek részt a történelem tanárok, érdeklődő pedagógusok, amelyen a mohácsi csatával kapcsolatos emlékéllátásokat keresték fel. Múzeumpedagógusunk egy oktatási segédanyagot is kidolgozott a csatautató legújabb eredményeiből, valamint egy többfordulós vetélkedőt is szervez Tolvaj Andrásné mesterpedagógussal együttműködésben. A 2024 májusának második hetében megrendezésre kerülő döntőben a 10 legjobb csapat a Kanizsai Dorottya Múzeumban egy ún. Szabadulószoza kalandos vetélkedőn méri össze tudásukat, kreativitásukat.

Délszláv bázisintézményként hangsúlyozottan jelenik meg munkánkban a horvát nemzetiségi iskolákkal és óvódákkal, a nemzetiségi hagyományokat ápoló közösségekkel való szoros kapcsolattartás. 2023-ban több horvát nyelvű foglalkozást is tartottunk, emellett bővítettük a múzeumpedagógiai tevékenységhez használható eszközök, szemléltetőanyagok (demonstrációs anyag) számát is.

b) Rendezvények

Rendezvények a Kanizsai Dorottya Múzeumban (2023)		
február 16.	Dr. Sokcsevits Dénes: „A magyarországi horvátok rövid története” c. kötetének bemutatója	Könyvbemutató
február 17.	A burdon-hangszerek készítésének fejlődése és ennek hatása a hangszeres zenére a Kárpát-medencében” – Szakmai konferencia neves hazai és nemzetközi előadók részvételével	Nemzetközi konferencia
	„Hangszerkészítés – dudakészítés – Gadányi Pál emlékére”	Időszaki kiállításmegnyitó
február 18.	Farsangi készülődés, kocsidíszítés és ételkóstoló a ‘Vidák’ busócsoporttal, mohácsi tamburazenekarokkal	Rendezvény
	A Nemzetközi Farsangi Dudástalálkozó népzenei koncertje	Koncert
február 20.	Farsangi játszóház	Rendezvény
április 1.	Hagyományos húsvéti készülődés a Kanizsai Dorottya Múzeumban	Rendezvény
május 20.	Nepomuki Szent János ünnepe a Kanizsai Dorottya Múzeumban	Rendezvény
Múzeumok Éjszakája	június 24	„100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban”
	június 24.	A „Mohács szimfónia” c. kötet bemutatója
	június 24.	TRendben vagyunk – Különleges divatbemutató a Kanizsai Dorottya Múzeumban
	június 24.	Kéméndi Tamás harmonikaművész szabadtéri koncertje
	június 24.	A tököli ‘Zora Zenekar’ szabadtéri koncertje
	augusztus 25.	"A PRODUCELLER bemutatja" – szabadtéri koncert

augusztus 26.	Adj király katonát!" gyermekprogram	Rendezvény
augusztus 26.	Hancz Erika: „Az oszmán-kori Mohács” – tudományos ismeretterjesztő előadás	Rendezvény
október 19.	Kálló Katinka / Tinka: "Vonalak vonzása"	Időszaki kiállításmegnyitó

c) Közművelődési programokból befolyó bevételek (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

Mutatók	2022. 11. 07.	2023.
Jegyár-bevétel	1 978 900 Ft	1 014 000 Ft
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele	185 500 Ft	614 000 Ft
	2 164 400 Ft	1 628 000 Ft

7. Pályázati tevékenység

a) Pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Nemzeti Kulturális Alap Magyar Génius Program Ideiglenes Kollégiuma – A Kanizsai Dorottya Múzeum „Népek találkozási a mohácsi Dunánál” c. állandó kiállításának korszerűsítése	100 000 000 Ft	70 000 000 Ft	Dr. Hasanovic-Kolutáczi Andrea
Nemzeti Kulturális Alap Múzeumok Kollégiuma – Állományvédelmi tevékenységhez és textilek csomagolásához szükséges eszközök és csomagolóanyagok beszerzése	1 036 638 Ft	750 000 Ft	Dr. Hasanovic-Kolutáczi Andrea

A Kanizsai Dorottya Múzeum egy szerteágazó tevékenységi körrel, gyűjteményi struktúrával rendelkező, a szakmai szemléletváltás folyamatában lévő intézmény. Célunk a KDM-ben rejlő értékeket minél szélesebb körben közzétenni, ill. a látogatók számára korszerű, vonzó, érdekes módon bemutatni, melynek eléréséhez szükség volt fizikai kiállítóterünk megújítására.

Az NKA Magyar Génius Program keretében megvalósult korszerűsítéssel a KDM hangsúlyozott célja a kulturális termékkínálat bővítés volt, egy olyan szolgáltatásfejlesztés végrehajtásával, amely a többi mohácsi turisztikai attrakció tematikájához képest lényegesen mást kínál a városba érkező vendégek számára, ekképp növelve a múzeum versenyképességét a helyi kulturális szolgáltatók között.

2023 szeptemberében nyertes pályázatot nyújtottunk be ugyancsak az NKA Múzeumi Kollégiuma számára állományvédelmi tevékenységhez és textilek csomagolásához szükséges eszközök és csomagolóanyagok beszerzésére, melyet az Alap 750 000 Ft-tal támogatott. Textilgyűjteményünk egy része és a papíralapú gyűjteményünk a 2012-es költözés során fertőtlenítés és szakszerű csomagolás után a főépületbe került. Sajnos anyagi forrás hiányában a textilraktár teljes bebútorozása, tárolókapacitásának maximalizálása, és a teljes textilgyűjtemény főépületbe költöztetése nem történt meg. Jelen pályázat segítségével ezt a megkezdett folyamatot szeretnénk folytatni.

8. Kommunikációs tevékenység

A minél szélesebb rétegek elérése érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a múzeum média megjelenéseire, lehetőség szerint horvát nyelven is.

Az NKA Magyar Génius Program keretében elnyert támogatás lehetővé tette, hogy célzott, minőségi kommunikációt tudjunk folytatni. Az új arculat, az új 3 nyelvű honlap mellett a pályázatból készül egy kiállításvezető, a kiállított tárgyak válogatott katalógusa, és egy imázsfilm is. A projektmegvalósítás ideje alatt 13 sajtóközleményt adtunk ki, amely a múzeumra, és így Mohács városára terelte a figyelmet, és közösségi média felületeinken is hetente posztoltunk híreket, érdekességeket.

Rendezvényeinkkel, programjainkkal rendszeresen szerepeltünk az Önkormányzati Hírekben, a Mohácsi Újságban, a Városi TV Mohács és a BólyTV adásaiban, a bama.hu-n, az MR1 Kossuth Rádióban. A múzeumi eseményekről a MR1 Horvát Nemzetiségi Műsora, valamint a Hrvatski Glasnik is többször hírt adott.

Mutatók	2022. 11. 07.	2023.
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	10	10
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	3	5
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	15	16
E-sajtó	26	134
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	0	0

9. Biztonság, vagyonvédelem

A Kanizsai Dorottya Múzeum Kisfaludy utcai épületének és Kossuth L. utcai külső raktárépületének őrzésbiztonsági berendezését ebben az évben nem kellett javítani.

A múzeum Kisfaludy u. 9. sz. alatt található épületének beépített automata tűzjelző berendezése nagymértékben elavult, az ebből fakadó működési anomáliák kiküszöbölése érdekében a berendezést korszerűsíteni kellett. Az átépítési munkálatokat és az üzembe helyezési eljárás lebonyolítását Mendrei János egyéni vállalkozó végezte el 2023. áprilisában-májusában, melynek költségeit Mohács Város Önkormányzata finanszírozta.

10. Gazdálkodási adatok

Pénzügyi adatok (2023.)		E Ft-ban
Bevételek	Intézmény működési bevétele	2969
	ebből jegybevétel	1014
	Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	0
	Támogatások, kiegészítések és átvett pénzeszközök	62546
	ebből fenntartótól kapott támogatás	60610
	ebből központi költségvetési támogatás	1186
	ebből pályázati támogatás	750
	ebből EU támogatás	0
	Egyéb bevételek	59716
	Bevételek összesen	125231
Kiadások	Személyi juttatások	39862
	Munkaadókat terhelő járulékok	4850
	Dologi kiadások	22798

Felújítási kiadások	0
Felhalmozási kiadások	10330
Egyéb kiadások	561
Kiadások összesen	78401

KDM	2019	2020	2021. 11. 30.	2022. 09. 30.	2023.
Működési bevételek (Forintban)	1 397 832	1 858 025	1 951 630	2 673 906	2 969 000

A KDM működési bevételei az elmúlt 5 évben folyamatosan nőttek. Az utolsó két év növekedése az intézmény iránti megnövekedett érdeklődés, és az új múzeumi szolgáltatások (múzeumpedagógiai foglalkozások, közlési díjak, kiállításrendezés, stb.) bevezetésének pozitív következménye.

11. A Kanizsai Dorottya Múzeum 2023. évre vonatkozó egyéb tevékenysége

Állandó kiállításunk megújítási munkálatai, illetve személyi kapacitáshiány miatt ebben az évben nem tudtunk eleget tenni a különböző fesztiválokra (pl. Dunamenti Halfesztivál – Mohács, Nemzetiségi Fesztivál – Pécs, Nemzetiségi Vásár – Mohács) szóló meghívásainknak. Bízunk benne, hogy 2024-ben az ezekre való kitelepüléssel is közelebb tudjuk hozni gyűjteményi anyagunkat a látogatókhoz.

Mohács, 2024. április 4.

Dr. Hasanovic-Kolutáczy Andrea
igazgató

MELLÉKLET

A KDM gyermekcsoportjai, foglalkozást igénylő látogatói (2023.):

Dátum	Látogatók	Korosztály	Fő	Téma
2023.01.30	Bőröndmúzeum: Sellyei Általános Iskola (részben horvát nyelven)	ált. iskolás	40	Busójárás
2023.02.01	Bőröndmúzeum: Völgységi Múzeum	ált. iskolás	60	Busójárás
2023.02.03	Bőröndmúzeum: Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	30	Busójárás
2023.02.14	Bőröndmúzeum: Szent Ferenc Óvoda	óvodás	16	Busójárás
2023.02.15	Széchenyi Iskola 5.a osztály	ált. iskolás	31	Farsang
2023.02.15	Széchenyi Iskola 5.b osztály	ált. iskolás	27	Farsang
2023.02.21	Kaposvári Gyakorló Ált. Iskola	ált. iskolás	41	Busójárás
2023.02.21	Bajai EGYMI (Gyógyeped)	ált. iskolás	15	Busójárás
2023.02.21	Hercegszántó Horvát Kéttannyelvű Ált. Iskola (horvát nyelven)	ált. iskolás	8	Busójárás
2023.03.21	Bőröndmúzeum: Hercegszántó Horvát Kéttannyelvű Ált. Iskola (horvát nyelven)	ált. iskolás	100	Húsvét
2023.03.31	Bőröndmúzeum: Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	31	Húsvét
2023.04.25	Park Utcai Általános Iskola	ált. iskolás	61	Tárlatvezetés
2023.04.28	Horvátzsidiány	ált. iskolás	18	KDM bemutatása
2023.06.08	Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	ált. iskolás	10	Pünkösöd
2023.07.05	Garai Általános Iskola	ált. iskolás	31	Sokszínű Mohács, népi játszótér
2023.07.11	Meixner tábor	ált. iskolás	6	Dunai élet, halászat
2023.08.01	Meixner tábor	ált. iskolás	6	Dunai élet, halászat
2023.09.12	Karinthy Frigyes Gimnázium	középiskolás	28	Mohácsi csata
2023.11.09	Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	45	Őszi népszokások
2023.11.10	Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	71	Őszi népszokások
2023.12.04	Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	45	Adventi népszokások
2023.12.05	Siklósi Kanizsai Dorottya Általános Iskola (horvát nyelven)	óvodás, ált. iskolás	67	Adventi népszokások
Összesen			787 fő	

A Kanizsai Dorottya Múzeum fontosabb média megjelenései 2023-ban:

1. „NÉPEK TALÁLKOZÁSA A MOHÁCSI DUNÁNÁL” – Egyedülálló kiállításfejlesztés előtt a mohácsi múzeum

civilnetwork.hu	Népek találkozója a mohácsi Dunánál - Egyedülálló kiállításfejlesztés előtt a mohácsi múzeum	2022.08.03.	https://civilnetwork.hu/index.php/2022/08/03/nepek-talalkozasa-a-mohacsi-dunanal/
komloiujsg.hu	Népek találkozója a mohácsi Dunánál - Egyedülálló kiállításfejlesztés előtt a mohácsi múzeum	2022.08.03.	http://komloiujsg.hu/nepek-talalkozasa-a-mohacsi-dunanal/
mohacs.hu	„Népek találkozója a mohácsi Dunánál” - Egyedülálló kiállításfejlesztés előtt a mohácsi múzeum	2022.08.10.	https://mohacs.hu/smart-onkormanyzat-mohacs/hireink/sajtokozlemen-y-egyedulallo-kiallitasfejleszt-es-elott-a-mohacsi-muzeum-262
Pécsi Hírhatár	„Népek találkozója a mohácsi Dunánál” - Egyedülálló kiállításfejlesztés előtt a mohácsi múzeum	2022.12.09.	http://www.pecsi-hirhatar.hu/index_cikk.php?hh=nepek-talalkozasa-a-mohacsi-dunanal

2. A sokszínű Mohács – Megújuló kiállítás a mohácsi múzeumban

Hírtart.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://www.hirtart.hu/hk/20221220_megujul_a_mohacsi_kanizsai_dorottya_muzeum
Pécsi Újság	Hetvenmillió forintból újulhat meg a mohácsi múzeum kiállítása	2022.12.21.	https://www.pecsiujsg.hu/pecs/hir/helyi-hireink/hetvenmillio-forintbol-ujulhat-meg-a-mohacsi-muzeum-kiallitasa
Turizmus.com	Hetvenmillió forintból újul meg a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://turizmus.com/desztinaciok/hetvenmillio-forintbol-ujul-meg-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum-1184545
mohacsiujsg.hu	Hetvenmillió forintból újulhat meg a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum állandó kiállítása	2022.12.21.	https://www.mohacsiujsg.hu/mohacs/hir/helyi-hireink/hetvenmillio-forintbol-ujulhat-meg-a-mohacsi-muzeum-kiallitasa
mohacsiujsg.hu	Hetvenmillió forintból újulhat meg a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum állandó kiállítása	2023.01.31.	https://www.mohacsiujsg.hu/helyi-hireink/hetvenmillio-forintbol-ujulhat-meg-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum-allando-kiallitasa
vaskarika.hu	A sokszínű Mohács - Megújuló kiállítás a mohácsi múzeumban	2022.12.21.	http://vaskarika.hu/hirek/reszletek/23025/
turizmusonline.hu	Megújul Mohács fontos múzeuma	2022.12.21.	https://turizmusonline.hu/cikk/megujul_mohacs_fontos_muzeuma
kultura.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://kultura.hu/megujul-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum/
museum.hu	A sokszínű Mohács - Megújuló kiállítás a mohácsi múzeumban	2022.12.20.	http://www.museum.hu/hir/10438/A_sokszinu_Mohacs
magyarhirlap.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://www.magyarhirlap.hu/kultura/20221220-megujul-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum
temabaranya.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://temabaranya.hu/kultura/megujul-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum/
webradio.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.20.	https://webradio.hu/hirek/kultura/megujul-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum

M1 Híradó	Megújul a Kanizsai Dorottya Múzeum	2022.12.31.	Hír a 11 órás híradóban (link nincs)
3. Jubilál Mohács Múzeuma – 100 éves a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum			
museum.hu	Jubilál Mohács múzeuma - 100 éves a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2023.01.16.	http://www.museum.hu/hir/10452/Jubilal_Mohacs_muzeuma
4. Játék, interakció és reflexió a múzeumban – Megújul a múzeumpedagógiai portfólió a Kanizsai Dorottya Múzeumban			
museumap.hu	Játék, interakció és reflexió a múzeumban		http://www.museumap.hu/hu/current-news/-/tartalom/jatek-interakcio-es-reflexio-a-muzeumban-852981
museum.hu	Játék, interakció és reflexió a mohácsi múzeumban	2023.03.20.	http://www.museum.hu/hir/10514/Jatek_interakcio_es_reflexio_a_mohacsi_muzeumban
Magyar Génius Program	Játék, interakció és reflexió a múzeumban	2023.03.20.	https://www.facebook.com/magyargeniuszkiallitas/posts/pfbid0HHTwieR6yVEgJTht1hoaEXLaUXbbBnBzRC3suqHcX9ZCFzCX4kHFgWPiidZtze1el?notif_id=1679335493718466&notif_t=feedback_reaction_generic_tagged&ref=notif
Múzeum Most	Játék, interakció és reflexió a múzeumban	2023.03.22.	https://www.facebook.com/muzeummost/posts/pfbid031QVf2M1T1c8EFRBARXaIFNa7ymegHm2PULxVjuSLVpizxph5gxKCoPAzHxfUUQbAl?notif_id=1679478321126829&notif_t=tagged_with_story&ref=notif
Rádió1	Megújul a múzeumpedagógiai portfólió a Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.03.23.	
5. Szokások, énekek, fazekak – Megújítja múzeumpedagógiai programját a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum			
Pécsi Hírhatár	Szokások, énekek, fazekak	2023.03.21.	http://www.pecsi-hirhatar.hu/hirek/szokasok-enekek-fazekak
6. 100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban – A gyűjtemény ritkán látott tárgyai kiállításával ünnepli centenáriumát a mohácsi múzeum			
Magyar Múzeumok (honlap)	100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban - Új időszaki tárlat nyílik a Múzeumok Éjszakáján Mohácson	2023.06.19.	https://magyarmuzeumok.hu/cikk/100-ev-kincsei-a-kanizsai-dorottya-muzeumban-uj-idoszaki-tarlat-nyilik-a-muzeumok-ejszakajan-mohacson?fbclid=IwAR0pvlKSrT3FTjMBzXePQuCafciqwGysGMhesLNcv3BTctq1RusdwxPJnBM
Magyar Múzeumok (Facebook)	100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban - Új időszaki tárlat nyílik a Múzeumok Éjszakáján Mohácson	2023.06.19.	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid037C9ZYJzMDXXaPgGdGQChjaKRXc3Up9ihREpF5uoGdi2YqkfVtkn67KkkuQVcSKI&id=100064506317476
magyargeniuszprogram (Facebook)	100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeum, Mohácsban	2023.06.21.	https://www.facebook.com/magyargeniuszkiallitas/posts/pfbid01EkJSHrNujMwJGBSRe8LRAyWkqFHSNvhPWgr6Mih6pGDgMKNJNXrSMAkQEavEeFLI
port.hu	100 év kincsei a Kanizsai Dorottya Múzeumban		https://port.hu/esemeny/kiallitas/100-ev-kincsei-a-kanizsai-dorottya-muzeumban/event-6004306

bama.hu	A gyűjtemény ritkán látott tárgyai kiállításával ünnepli centenáriumát a mohácsi múzeum	2023.06.23.	https://www.bama.hu/helyi-kultura/2023/06/a-gyujtemeny-ritkan-latott-targyai-kiallitasaval-unnepli-centenariumat-a-mohacsi-muzeum
Dunántúli Napló	A gyűjtemény ritkán látott tárgyai kiállításával ünnepli centenáriumát a mohácsi múzeum – Bemutatják a soknemzetiségű kultúrát		nyomtatott cikk
7. Bontás, megvalósítás és megújulás – Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban			
turizmus.com	Interaktív elemekkel is felturbózzák a Kanizsai Dorottya Múzeum megújuló kiállítását	2023.07.20.	https://turizmus.com/desztinaciok/interaktiv-elemekkel-is-felturbozzak-a-kanizsai-dorottya-muzeum-megujulo-kiallitasat-1187796
Mohács applikáció	Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.07.20.	
pecsaktual.hu	Megújul a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum	2023.07.20.	https://pecsaktual.hu/kultura/megujul-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum/
kultura.hu	Megújul mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum állandó tárlata	2023.07.21.	https://kultura.hu/megujul-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum-allando-tarlata/
mohacsiujsag.hu	Hetvenmillió forintból újulhat meg a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum állandó kiállítása	2023.07.21.	https://www.mohacsiujsag.hu/mohacs/hir/helyi-hireink/hetvenmillio-forintbol-ujulhat-meg-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum-allando-kiallitasa.128451?fbclid=IwAR11FsKH_HtIQjTl8Ugpmx5OWgIHYnOpOG2oHT9A53Iyv3_bQ5RrD_PG4R4
barcsihirek.hu	Megkezdődött a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum felújítása	2023.07.21.	http://www.barcsihirek.hu/hirek/kozeli-helyeken/megkezdodott-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeum-felujitasa
magyargeniuszprogram.hu	„Déli szívvel, ezer színnel” – Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.07.21.	https://www.magyargeniuszprogram.hu/deli-szivvel-ezer-szinnel-elkezdodott-az-allando-kiallitas-felujitasa-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeumban/
magyargeniuszprogram (Facebook)	Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum, Mohács intézményében	2023.07.21.	https://www.facebook.com/magyargeniuszkiallitas/posts/pfbid0Z4WMnLzf1itqZDEzGeud3Amd1JbnpLpAzhGkGnN84zDhRF1yvB8enETBocfi9GHpl
Magyar Múzeumok (honlap)	Bontás, megvalósítás és megújulás - Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.07.21.	https://magyarmuzeumok.hu/cikk/bontas-megvalositas-es-megujulas-elkezdodott-az-allando-kiallitas-felujitasa-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeumban
Magyar Múzeumok (Facebook)	Bontás, megvalósítás és megújulás - Elkezdődött az állandó kiállítás felújítása a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.07.21.	https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0CbHskNunYpvKbsZnK5txomZeyMzgmwKsmZ6KurtX7xrsEk7RCwn7ySydowf7c2il&id=100064506317476
Best FM	Rádióinterjú	2023.07.30.	https://wettransfer.com/downloads/8a09dcfd0c0955d2fa7fd901d3f2d1820230727162414/00d8b6ad597bb0e019133aba8a13fbb420230727162425/7ecd66

8. Megőrizni és közzétenni a múlt értékeit - műtárgyvédelem egy kiállítás megújítása során

bahir.hu	Megőrzik és közzéteszik a múlt értékeit a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.09.09.	https://bahir.hu/2023/09/09/megorzik-es-kozzeteszik-a-mult-ertekeit-a-mohacsi-kanizsai-dorottya-muzeumban/
civilnetwork.hu	Megőrizni és közzétenni a múlt értékeit	2023.09.19.	https://civilnetwork.hu/index.php/2023/09/19/megorizni-es-kozzetenni-a-mult-ertekeit/
komloiujsg.hu	Megőrizni és közzétenni a múlt értékeit	2023.09.19.	http://komloiujsg.hu/megorizni-es-kozzetenni-a-mult-ertekeit/

9. Busó-szerviz, Anka meséi és múlt századi fényképezés

bama.hu	Akár Kersics Ankával is szelfizhetünk a múzeum hamarosan megnyíló új tárlatán	2023.11.20.	https://www.bama.hu/helyi-kultura/2023/11/akar-kersics-ankaval-is-szelfizhetunk-a-muzeum-hamarosan-megnyilo-uj-tarlatan
kultura.hu	Busószerviz és sokac gardrób is lesz a Kanizsai Dorottya Múzeumban	2023.11.17.	https://kultura.hu/busoszerviz-es-sokac-gadrob-is-lesz-a-kanizsai-dorottya-muzeumban/
pecsi-hirhatar.hu	Busó-szerviz, Anka meséi és múlt századi fényképezés	2023.11.20.	http://www.pecsi-hirhatar.hu/index_cikk.php?hh=buso-szerviz-anka-mesei-es-mult-szazadi-fenykepezes